



Referanser:

Arkivsak: 23/02443-49

KR 41/25, KR 76/25

Lønnstilskudd til fellesråd som tilsetter vigslede

Sammendrag

Som del av Retningslinjer for tilskuddsforvaltning vedtok Kirkerådet i sak KR 41/25 at det skulle opprettes en ordning med lønnstilskudd til fellesråd som med tilskuddsmidler fra bispedømmerådet tilsetter vigslede. Kirkerådet vedtok i KR 76/25 Implementering av retningslinjer for tilskuddsforvaltning hvor stort lønnstilskuddet skulle være i 2026. Denne saken handler om hvor stort lønnstilskuddet skal være i årene framover.

Forslag til vedtak

1. Kirkelig fellesråd som med tilskudd til undervisning fra bispedømmerådet tilsetter kateket i 100 % stilling, tildeles etter søknad 90.000 kr i 2027.
Kirkelig fellesråd som med tilskudd til diakoni fra bispedømmerådet tilsetter diakon i 100 % stilling, tildeles etter søknad 90.000 kr i 2027.
2. Beløpene reguleres årlig utfra prosentjustering lik økt statlig bevilgning, og utfra dette gjelder størrelsen på beløpene inntil Kirkerådet gjør nytt vedtak.
3. Kirkerådet avsetter 3,4 % av budsjettgruppe 2 for 2027 til lønnstilskudd for vigslede.

Saksorientering

Bakgrunn

Som del av Retningslinjer for tilskuddsforvaltning vedtok Kirkerådet i sak KR 41/25:

C Lønnstilskudd for vigslede

1. Kirkerådet fastsetter i forbindelse med budsjettbehandlingen en ramme av det totale tilskuddet på budsjettgruppe 2 som skal avsettes til lønnstilskudd

for vigslede. 2. Kirkelig fellesråd registrerer oversikt over vigslede diakoner, kateketer og kantorer som er tilsatt lønnet av tilskuddsmidlene fra rettssubjektet.

3. Kirkerådet gjennomgår registreringen.

4. Kirkerådet fordeler de avsatte midlene til fellesrådene.

Kirkerådet behandlet videre sak KR 76/25 Implementering av retningslinjer for tilskuddsforvaltning og vedtok:

1. Kirkerådet avsetter 4 % av budsjettgruppe 2 for 2026 til lønnstilskudd for vigslede.

2. Bispedømmerådenes tilskudd til fellesråd for 2026 reduseres tilsvarende Kirkerådets lønnstilskudd, slik at samlet tildeling i 2026 har en kontinuitet med 2025.

Denne saken handler om vigslingstilskudd i 2027. For å gi forutsigbarhet for kirkelige fellesråd som er på vei inn i budsjettering av 2027, er det ønskelig at Kirkerådet nå vedtar størrelsen på vigslingstilskuddet. For å skape kontinuitet og forutsigbarhet i fortsettelsen, foreslås det også at samme lønnstilskudd, regulert for pris- og lønnsvekst, skal gjelde inntil Kirkerådet gjør nytt vedtak om beløpets størrelse.

Videre foreslås det i innretting av lønnstilskudd til fellesråd som tilsetter vigslede å legge tre prinsipper til grunn:

- Lønnstilskuddet skal stimulere til å tilsette vigslede
- Lønnstilskuddet skal være enkelt å administrere
- Lønnstilskuddet skal være enkelt å forstå

Lønnstilskuddet skal stimulere til å tilsette vigslede

Lønnstilskuddet til fellesråd som med tilskuddsmidler fra bispedømmeråd tilsetter vigslede, gir bedre oversikt over antall vigslede diakoner og kateketer i Den norske kirke enn tidligere. I tillegg gir det et nytt verktøy for å stimulere til at fellesråd tilsetter vigslede, og indirekte for at flere velger å kvalifisere seg for vigsling.

For at ordningen faktisk skal stimulere til å tilsette vigslede, må tilskuddet fra Kirkerådet til fellesrådet være så stort at kirkelig fellesråd heller tilsetter en vigslet søker enn en søker som ikke er vigslet. Tilskuddet må også være så stort at fellesrådet ikke av frykt for økte lønnskostnader motsetter seg at en ansatt går i gang med mastergrad for å kvalifisere seg for vigsling.

I fjorårets Kirkerådssak ble det henvist til KAs lønnstabeller for forskjell mellom diakon og diakonimedarbeider. Siden forskjellen var i overkant av 140.000 kr, og rettssubjektet finansierer 50 % av diakonstillinger, ble lønnstilskuddet i overkant av 70.000 kr. For undervisning var forskjellen mellom kateket og menighetspedagog i overkant av 90.000 kr, og dette ble det fastsatte lønnstilskuddet. En rekke ulike faktorer vil være med i kirkelig fellesråds vurdering av hvem som skal tilsettes. Fellesrådet har også en egenmotivasjon til å tilsette vigslede, som ofte vil ha høyere kompetanse enn ikke-vigslede. Det er dermed ikke opplagt hva som er nødvendig størrelse på lønnstilskuddet.

Kirkerådet kan også regulere lønnstilskuddet, i prinsippet hvert år, utfra hva man ser at er effekten i fellesrådene. Slik kan Kirkerådet over år finne det rette nivået for å tilstrekkelig stimulere til vigsling. Samtidig vil en hyppig regulering gi mindre forutsigbarhet i fellesrådene. Derfor foreslås det at størrelsen på beløpet gjelder inntil Kirkerådet gjør nytt vedtak.

Lønnstilskuddet skal være enkelt å administrere

Intensjonen med vedtakspunkt 2 i KR 76/25 var å sikre kontinuitet mellom 2025 og 2026. Bakgrunnen for vektlegging av kontinuitet var tilbakemeldinger fra kirkelige fellesråd som fryktet endringer med ny tilskuddsforvaltning. Samtidig innebar vedtakspunkt 2 at vedtakspunkt 1 ikke fikk noen konsekvenser for kirkelige fellesråd. Fellesrådene fikk samme beløp som de ville fått dersom Kirkerådet ikke avsatte midler til lønnstilskudd, men midlene kom fra to kilder: bispedømmerådet og Kirkerådet. Slik oppnådde ikke Kirkerådet det som var intensjonen med lønnstilskudd for vigslende: å stimulere fellesråd til å tilsette vigslende. Ordningen skapte videre mer administrasjon enn forutsett, både i fellesrådene og i rettssubjektet Den norske kirke: Kirkerådet måtte beregne hvordan lønnstilskuddet fra Kirkerådet til fellesrådet skulle sees i forhold til tildelingene fra Kirkerådet til hvert bispedømmeråd. Bispedømmerådene måtte vente med å tildele midlere til fellesrådene før det var klart hvor mye fellesrådene ville få fra Kirkerådet. Den ekstra administrasjonen forsinket utbetalingen til fellesrådene, noe som medførte negative reaksjoner fra fellesrådene.

Alt av lønnstilskudd fra Kirkerådet som skal sees i sammenheng med tildeling fra bispedømmerådet, har altså i realiteten ingen effekt for fellesrådene og er kun ekstra administrasjon. Kirkerådet bør dermed gå bort fra at de to tildelingene skal sees i sammenheng, og ta konkret stilling til hvor stort lønnstilskuddet til fellesrådene faktisk skal være. Lønnstilskuddet bør tildeles direkte til fellesrådene etter at fellesrådene innen en gitt frist har registrert vigslende de har tilsatt. Det bør unngås at det i denne prosessen er nødvendig med koordinering med alle bispedømmekontor.

Dersom Kirkerådet skal gjøre overgangen fra gammel til ny tilskuddsordning minst mulig for fellesråd, bør ikke ulike beløp sees i sammenheng, siden dette innebærer betydelig mer administrasjon. I stedet bør Kirkerådet vurdere om det faktiske vigslingstilskuddet skal være mindre enn de 90.000 kroner som er foreslått i denne saken.

Lønnstilskuddet skal være enkelt å forstå

Overgangen til nye retningslinjer for tilskuddsforvaltning har økonomiske konsekvenser for fellesråd, bispedømmeråd og Kirkerådet. Retningslinjene endrer roller og ansvar for menighetsråd, biskop, prost og ansatte i lokalkirken. Dette gir behov for kommunikasjon og opplæring i hele trossamfunnet. Særlig knyttet til et konkret tilskudd som er viktig i fellesrådets økonomi, er det viktig å kunne forstå hva tilskuddet blir og forutse dette på vei inn i et nytt budsjettår. Enkel forståelse er også nødvendig for ordningens legitimitet.

Referansen til KAs lønnstabeller var nyttig i fjorårets beregninger, men er komplisert å kommunisere og forstå. I realiteten vil det være en rekke forskjeller som påvirker

hvor stor merutgift et fellesråd vil ha ved å tilsette en vigslet framfor en ikke-vigslet. Det foreslås derfor å gå vekk fra å henvise til KAs lønnstabeller. At lønnstilskuddet er 50 % for diakonstillinger, er også kompliserende i kommunikasjonen ut.

For enklest mulig kommunikasjon og forståelse, foreslås det at Kirkerådet beslutter ett beløp som er samme lønnstilskudd for å tilsette vigslet diakon og vigslet kateket.

Konkret forslag

For å stimulere til å tilsette vigslede, må lønnstilskuddet være høyt nok. For å være enkelt å administrere, må lønnstilskuddet være reelt, og ikke sees i sammenheng med tildelingen fra bispedømmerådet. For å være enkelt å forstå, bør lønnstilskuddet være samme beløp for tilsatt diakon og tilsatt kateket.

For 2026 var lønnstilskuddet for diakon i overkant av 70.000 kroner og lønnstilskuddet for kateket i overkant av 90.000 kroner. For en viss kontinuitet sammenlignet med det som var tallgrunnlaget for 2026, foreslås det at lønnstilskuddet i 2027 skal være 90.000 kroner for både tilsatt diakon og tilsatt kateket. Forslaget er utarbeidet av en gruppe hvor to stiftsdirektører har vært med, og det er drøftet med stiftsdirektørene.

Utfra dagens antall vigslede i tilskuddsstillinger vil 90.000 kroner i vigslingstilskudd bety en kostnad på 19,8 millioner kroner. Utfra dette foreslås det at 3,4 % av budsjettgruppe 2 i 2027 avsettes til vigslingstilskudd.

Økonomiske/administrative konsekvenser

For Kirkerådet har innretningen av lønnstilskudd ikke økonomiske konsekvenser dersom kun de avsatte midlene eller mindre enn dette tildeles til fellesråd. Dersom de avsatte midlene ikke er tilstrekkelig, foreslås det at dette dekkes av Kirkerådet. Dersom dette skulle skje, er det fordi flere har blitt vigslet enn det Kirkerådet kunne forutse, altså at ordningen har hatt en mer positiv effekt enn det Kirkerådet kunne forutse.

Størrelsen på budsjettgruppe 2 er fastsatt av Kirkemøtet og videreføres. For bispedømmerådene og kirkelige fellesråd har saken konsekvenser som beskrevet i saken. Fra år til år vil det variere hvor mange fellesråd som får vigslingstilskudd, utfra hvor mange som med tilskuddsmidler fra bispedømmerådet har tilsatt vigslede. Dermed vil det også fra år til år variere hvor mye tilskuddsmidler som ender opp i hvert bispedømme som geografisk enhet. Bispedømmerådene vil imidlertid få den samme endringen, som for 2027 er foreslått som reduksjon på 3,4 %. Dersom alle bispedømmeråd fordeler denne reduksjonen direkte på fellesråd i sitt bispedømme, får alle fellesråd et trekk på 3,4 %. Deretter får fellesrådene som har tilsatt vigslede og registrerer dette, en økning på 90.000 kroner per vigslede medarbeider. Antallet fellesråd som får det ekstra vigslingstilskuddet, vil variere fra bispedømme til bispedømme.

Implementeringen av Kirkerådets vedtak om lønnstilskudd gjøres innenfor nåværende administrative ressurser.